

Inhoud

	Pagina
Voorwoord.....	7
1. God zij geloofd in de hemel en op de aarde.....	9
<i>Psalm 148</i>	
2. Loflied op de schepping	15
<i>Psalm 104</i>	
3. God spreekt tot ons	22
<i>Psalm 19</i>	
4. God de Schepper die verlost, is het vertrouwen waard.....	28
<i>Jesaja 40:12-31</i>	
5. Het gebed van Jeremia in een tijd van droogte	34
<i>Jeremia 14</i>	
6. Christus, de Eerstgeborene	41
<i>Kolossenzen 1:15-20</i>	
7. Het lijden van de tegenwoordige tijd	47
en de heerlijkheid van de toekomstige tijd	
<i>Romeinen 8: 18-27</i>	
8. God maakt alles nieuw.....	54
<i>Openbaring 21:1-8 en 22:1-5</i>	

Voorwoord

Toen God de hemel en de aarde geschapen had, zag Hij dat het werk van zijn hand zeer goed was. Wij maken deel uit van die schepping. Het past ons God hiervoor te loven en te prijzen.

God is onze dankzegging waard voor het leven dat Hij ons geeft. Deze dankzegging mag plaatsvinden in verwondering. In dit bijbelstudieboekje komen enkele psalmen aan de orde waarin deze verwondering om Gods majesteit tot uitdrukking komt. Ook wij mogen stil van verwondering worden om wat God geschapen heeft. Maar om God volkomen te leren kennen, kunnen we niet toe met alleen naar de schepping te kijken. Daarvoor is het Woord van God nodig, zo zegt Psalm 19.

De schepping is niet goed gebleven. Door de zondeval laat de schepping zich ook van een andere kant zien. De schepping zucht en is in nood. De bijbelstudies over Jesaja 40:12-31 en Jeremia 14 laten daar iets van zien. Jesaja neemt ons mee naar Babel, waar het volk in ballingschap verblijft. En Jeremia maakt ons deelgenoot van een grote droogte in het land. De gebrokenheid van de schepping ondervinden wij ook. Heden ten dage zijn er veel mensen die zich bezorgd tonen over hoe het verder met de aarde zal gaan. De aarde warmt op, de zeewaterspiegel stijgt. In hoeverre is de aarde in staat deze veranderingen op te vangen? Thema's als verduurzaming en zorg voor het milieu staan hoog op de agenda. De taak van een mens in de schepping wordt dikwijls omschreven als die van een rentmeester. Hoe geven wij vorm aan ons rentmeesterschap? Ook al is de aarde niet goed gebleven, God heeft zich niet teruggetrokken en blijft zorg dragen voor zijn schepping.

Wij belijden dat God de Vader de Schepper is van hemel en aarde. In de bijbelstudie over Kolossenzen 1:15-20 wordt ingegaan op de plaats die Jezus Christus, de Zoon van God, inneemt in de schepping. Over de plaats van de heilige Geest gaat het in de bijbelstudie over Romeinen 8:18-27. Ten slotte staan we in de laatste bijbelstudie stil bij de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die God tot stand zal brengen. Het is hoopvol om te geloven dat God alles nieuw zal maken.

Bram van Duinen

1 God zij geloofd in de hemel en op de aarde

Psalm 148

Inleiding

Psalm 148 is een loflied tot God. De psalm begint met 'Halleluja' (Loof de HEERE) en eindigt ermee. Maar gaat de psalm niet wat over de hoofden van mensen heen? Komt de schepping daadwerkelijk tot een lofprijzing als waar de psalm toe oproept? Het is goed om ons te realiseren dat wij anders tegen de schepping aankijken dan men dat deed in de tijd dat de psalm gedicht is. Wij zijn natuurwetenschappelijk gevormd. De oud-oosterse mens had deze vorming van de moderne westerse tijd niet. Dat maakte dat de oud-oosterse mens een andere natuurbeleving had dan wij. In onze beleving wordt de natuur als zelfstandig fenomeen gedacht, los van God. In de oud-oosterse tijd waren het goddelijke en natuurlijke veel meer met elkaar verweven. De lofprijzing aan God over de schepping, zoals verwoord in de psalm, paste bij de geloofsbeleving in de oud-oosterse tijd. In onze tijd worden eerder vragen gesteld bij de schepping. Is de schepping wel een lofprijzing waard? De schepping kent immers ook haar donkere kanten. Optredende natuurrampen zijn daar een voorbeeld van. Ook blijkt dat door menselijk ingrijpen de aarde aan veranderingen onderhevig is. De aarde vervuult en warmt op. Is er nog ruimte voor het wonder van de schepping?

Verwerking

1. Herkent u zich in de oud-oosterse beleving van de schepping? In hoeverre wijkt uw beleving daarvan af?

De lofprijzing

De psalm brengt tot uiting dat de lofprijzing een wezenlijk onderdeel uitmaakt van de schepping. Het werkwoord 'loven' komt tien keer voor in de psalm. Degene die lof ontvangt is God. In de lofprijzing wordt verwoord dat Hij God is. De ganse schepping verheugt zich erover dat deze God hun God is. Daarmee is het loven van God iets anders dan het danken van God. Wij danken God voor wat Hij geeft. Wij loven God voor wie Hij is. God als Schepper van hemel en aarde staat in het middelpunt. In de lofprijzing wordt ten diepste tot uitdrukking gebracht dat onze Schepper lof en eer wordt gebracht, want

Hij is goed, want zijn goedertierenheid is voor eeuwig (Psalm 136:1). Niet alleen mensen loven Hem, de gehele schepping participeert in de lofprijzing. De mens heeft een bijzondere plaats in de lofprijzing, maar is tegelijk onderdeel van de schepping die de Heere looft. Gods schepping heeft haar mooie kanten, maar kent ook gebrokenheid. Er is een oproep tot lofprijzing onder welke omstandigheden men ook verkeert. Gods lof zal klinken op goede momenten en op minder goede momenten.

Verwerking

2. Ga na wie er in de psalm worden opgeroepen tot de lofprijzing. Wat roept dit bij u op? Is er sprake van verwondering of bemerkt u vervreemding bij uzelf? Welke rol ziet u voor de gelovigen weggelegd bij de lofprijzing?

God loven vanuit de hemel

(vers 1-6)

In de verzen 1-6 vindt de lofprijzing in de hemel plaats. De Heere moet worden geloofd vanuit de hemel. De hemel is zijn woonplaats (Psalm 115:16). Tot lofprijzing zijn geroepen de engelen, die dienaren van God zijn (vgl. Psalm 103:20-21). Ook al Gods legermachten dienen Hem te loven. Daarmee zijn waarschijnlijk eveneens engelen bedoeld.

Bekend is de voorstelling dat God op zijn troon zit en de engelen als een hemelse legermacht om Hem heen geschaard staan (vgl. 1 Koningen 22:19). Engelen zijn Godlovers. Dat de engelen worden opgeroepen God te loven, mag gezien worden als aansporing hiermee door te gaan.

Ook de zon en de maan worden opgeroepen God te loven en alle lichtende sterren. Aan hemellichamen werd in de oud-oosterse wereld goddelijke macht toegekend.

De psalmist belijdt dat God alle macht heeft. De hemellichamen eren God en loven Hem. Het licht van de zon is een afbeelding van het licht van Gods majesteit. De hemellichamen spreken niet, maar zonder woorden getuigen zij van Gods majesteit. God bestuurt de zon. Op de dag van Jezus' kruisiging kwam er duisternis over de aarde. Het licht van de zon werd gedempt (Lukas 23:45). Ook de allerhoogste hemel (letterlijk: de hemel der hemelen) moet God loven. De allerhoogste hemel is Gods domein (vgl. Psalm 68:34). Als wij naar boven kijken zien wij het uitspansel. Men stelde het zich zo voor dat zich achter dit uitspansel de hemel der hemelen bevindt. Daar bevindt zich ook het water dat boven de hemel is. Dit doet denken aan het begin van de zondvloed. Als het gaat regenen bij het begin van de zondvloed, worden de sluizen van de hemel opengezet (Genesis 7:11).

In vers 5 klinkt de oproep dat allen de Naam van de Heere moeten loven. In vers 13 wordt dit herhaald. God openbaart zich met zijn Naam. Door de Naam wordt God van andere goden onderscheiden. De psalmist belijdt dat de Naam van zijn God is: HEERE.

Die naam betekent: Ik ben die Ik ben (Exodus 3:13-14). In Exodus 34:6 komt uitgebreid ter sprake dat de Heere barmhartig is en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw. Wie God is komt ook tot uitdrukking in de Naam van zijn Zoon Jezus Christus. Jezus, dat is: de HEERE redt. God heeft Hem een Naam geschonken boven alle naam (Filippenzen 2:9). In deze Naam is ons behoud en dat van de hele schepping gelegen. Als God zich bekend heeft gemaakt, is dat reden voor de hemellichamen Hem daarvoor te loven. Want toen Hij het gebod, werden de hemellichamen geschapen (vers 5). Er is niets door toeval ontstaan. Gods grootheid wordt hiermee onderstreept. God voert heerschappij over de hemellichamen en alle natuurverschijnselen. God wees ze een plaats aan, voor eeuwig en altijd (vers 6). Aan de engelen, hemellichamen, de hemel der hemelen en de wateren is een orde gegeven. Hierbij kan gedacht worden aan de natuurwetten, die bepalend zijn voor de natuurverschijnselen. Ook voor een mens is er reden Hem te loven door zijn Naam aan te roepen, want zijn Naam alleen is hoogverheven (vers 13). De plaats waar God zijn Naam wil laten wonen bij zijn volk is de tempel (Deuteronomium 12:11). De Heere maakt zich met zijn Naam bekend in de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament. De Naam van de Heere brengt zijn majesteit en heerlijkheid tot uitdrukking (bijv. Psalm 8:2,10).

Verwerking

3. God voert heerschappij over de hemellichamen en alle natuurverschijnselen. God wees ze voor altijd een plaats aan. Hoe verhoudt zich dat tot de hedendaagse gedachte dat alle hemellichamen aan verval onderhevig zijn en eens teniet zullen gaan?

God loven vanaf de aarde

(vers 7-14)

Zeemonsters moeten de HEERE loven. Het is niet duidelijk welke dieren hiermee bedoeld zijn. Volgens Psalm 74:13 heeft zo'n zeemonster meerdere koppen. Er kunnen ook grote zeedieren mee bedoeld zijn (Genesis 1:21). Ook de diepe wateren moeten de Heere loven. Dit kan duiden op de diepten van de zee en onderaardse wateren. Onderaardse wateren doen denken aan het dodenrijk (vgl. Psalm 107:26). In Genesis 1:2 wordt het vertaald met watervloed.

In vers 8 is sprake van een aantal natuurelementen. De natuurelementen kunnen in hun neutrale betekenis worden voorgesteld. Sneeuw is daarnaast ook symbool van reinheid (Psalm 51:9) en hagel en vuur zijn machten die het oordeel uitvoeren (vgl. Exodus 9:23-24). De natuurverschijnselen brengen God de lof door dat te doen waarvoor ze geschapen zijn. Ook de stormwind is aan de Heere onderworpen (vgl. Psalm 107:25). Bergen en heuvels loven de Heere, evenals de vruchtbomen en de ceders. Vruchtbomen waren belangrijk voor de voedselvoorziening en cederhout was beroemd om zijn kwaliteit.

Bergen zijn de plaatsen waar de volken zich de goden dachten. De bergen loven echter niet de goden, maar de Heere.

De wilde dieren, waar ook de roofdieren toe behoren, en al het vee, alsmede de kruipende dieren en de vogels die vliegen moeten de Heere loven. Dieren van het land, de lucht en de zee moeten alle de Heere loven.

Dan worden ook verschillende groepen mensen opgeroepen tot lofprijzing.

Koningen van de aarde en alle volken, vorsten en rechters dienen Hem te loven.

Dat lijkt hooggestemd. De praktijk is vaak anders. Er zijn vele voorbeelden van dat het

recht geschonden wordt, dat eigenbelang en de hang naar macht voorop gaat. Zowel

jong als oud dient de Heere te loven. De praktijk is vaak anders. Maar jongeren en

ouderen kunnen elkaar hierbij behulpzaam zijn. Jongeren staan nog fris in het leven,

zijn vol elan. Ouderen zijn meer gerijpt door het leven. Zij kennen het leven met zijn

ups en downs. Maar zij mogen elkaar aanmoedigen God te loven. De lofprijzing tot God

betreft alle mensen op aarde. Er gaat een getuigenis uit van het loven van God. Daarmee

wordt de wereld gewezen op haar bestemming onder de heerschappij van God. Op de

aarde wordt dit vaak niet zo gehoord. Maar eens, na de wederkomst van Jezus Christus,

zullen hemel en aarde vol zijn van de lofliederen die klinken tot eer van God.

Gods majesteit welft zich over aarde en hemel (vers 13). Doorgaans wordt gesproken

van hemel en aarde. In dit psalmvers staat de aarde voorop. Zou het kunnen zijn dat

de lofprijzing begint vanaf de aarde omdat God de hoorn van zijn volk heeft opgeheven?

Eerst is er sprake van koningen van de aarde (vers 11), dan van jongeren en ouderen,

en ten slotte van Gods volk. De lofprijzing spitst toe op de God die Heere is van zijn

volk Israël. Een hoorn is een symbool van kracht (vgl. Psalm 92:11). Gods volk wordt

verhoogd. Gods gunstelingen worden nader omschreven als de Israëlieten. Dit is het

volk dat Hem nabij is. Het drukt verwantschap uit tussen God en zijn volk.

Verwerking

4. Wat betekent het voor u dat het erom gaat de Naam van God te loven en te prijzen? Wat vormen voor u belemmeringen om tot lofprijzing te komen?
5. Hoe ziet u de verhouding tussen geloof en wetenschap? Vormen deze een tegenstelling of kunnen deze goed samengaan? Hoe ziet u de verhouding tussen schepping en evolutie?
6. De lofzang concentreert zich in de psalm op Israël. God denkt hoog van zijn volk. Hij heeft de hoorn van zijn volk opgeheven. Wat heeft dat te zeggen over onze houding jegens Israël?
7. Hoe kunnen jongeren en ouderen elkaar helpen in de lofprijzing?